

RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO - FINANSOWEJ

*SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO
ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ
w KRAŚNIKU
ZA 2022 rok*

**Podstawa prawna: art.53a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej
(t.j. Dz.U.2023.991)**

I. Dane identyfikujące podmiot.

1. Nazwa: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kraśniku
2. Siedziba: ul. Chopina 13, 23-200 Kraśnik
3. NIP: 715-15-90-090
4. Numer identyfikacyjny REGON: 431181344
5. Numer KRS: 0000026278
6. Wpis do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą dnia 13.04.1993r., nr księgi rejestrowej: 000000002957

II. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy 2022

Sytuacja SPZOZ w Kraśniku w znacznym stopniu uzależniona jest od polityki zdrowotnej realizowanej przez Państwo i Narodowy Fundusz Zdrowia. Najistotniejszym problemem są niewystarczające środki pochodzące z umów zawieranych z NFZ na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia. Za rok 2022 SPZOZ odnotował stratę w kwocie 20 633 201,38 zł. Środki pozyskane przez Zakład z NFZ za udzielone świadczenia zdrowotne nie zapewniły odpowiedniego poziomu finansowania, w pełni zabezpieczającego konieczne do poniesienia w związku z ich realizacją koszty, których większość stanowią koszty wynagrodzeń, ubezpieczeń społecznych oraz zawartych umów cywilnoprawnych na podwykonawstwo medyczne. Nie bez znaczenia była również zła sytuacja na poziomie makroekonomicznym, wzrost inflacji (14,4%) oraz wprowadzony przez ustawodawcę wzrost minimalnego wynagrodzenia pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych.

1. Sytuacja ekonomiczno-finansowa SPZOZ w 2022r. w oparciu o zweryfikowane przez biegłego rewidenta sprawozdanie finansowe

SPZOZ w Kraśniku zamknął 2022r. sumą bilansową w kwocie 59 922,3 tys. zł. , wyższą w stosunku do roku poprzedniego o 12 367,6 tys. zł. tj. o 26%.

W roku 2022 nastąpił wzrost aktywów trwałych i jednocześnie spadek wartości aktywów obrotowych, w porównaniu do roku ubiegłego. Majątek trwały zwiększył się o 13 330,2 tys. zł. ,co oznacza, że o tę kwotę nakłady na środki trwałe przekroczyły ich umorzenie. Wzrost wartości majątku trwałego wynika głównie z poniesionych nakładów na rozbudowę obiektów szpitalnych , a także z poniesionych nakładów na nabycie urządzeń i sprzętu medycznego. Wartość majątku obrotowego jest niższa o kwotę 962,6 tys. zł. w stosunku do roku poprzedniego. Zmniejszyła się wartość zapasów o 54,6 tys. zł, należności krótkoterminowych o 345,7 tys. zł. oraz inwestycji krótkoterminowych o 562,7 tys. zł. Spadek wartości zapasów dotyczy głównie materiałów gospodarczych i wynika z prowadzonej polityki zakupowej powiązanej z niedoborem środków finansowych. Przyczyną niższej wartości stanu środków

pieniężnych jest zaangażowanie własnych środków finansowych w działalność inwestycyjną (nabycie środków trwałych). Niższa wartość należności spowodowana została przede wszystkim spadkiem należności od NFZ.

W strukturze majątku największą pozycję stanowią rzeczowe aktywa trwałe – 85,8 % sumy bilansowej – wzrost o 6,9 punktu procentowego. Kolejną pozycję aktywów stanowią należności-11,3% sumy bilansowej, których udział w sumie bilansowej zmniejszył się o 3,7 punktu procentowego.

Wybrane pozycje aktywów i ich struktura wg stanu na dzień 31 grudnia danego roku. KOD	AKTYWA	2021	2022	Struktura 2021	Struktura 2022
A.	Aktywa trwałe	38 349 558,27	51 679 782,34	80,64%	86,24%
A.I.	Wartości niematerialne i prawne	755 492,10	232 337,44	1,59%	0,39%
A.II.	Rzeczowe aktywa trwałe	37 519 918,97	51 391 834,50	78,90%	85,76%
A.III.	Należności długoterminowe	-	-	0,00%	0,00%
A.IV.	Inwestycje długoterminowe	-	-	0,00%	0,00%
A.V.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	74 147,20	55 610,40	0,15%	0,09%
B.	Aktywa obrotowe	9 205 120,36	8 242 547,31	19,36%	13,76%
B.I.	Zapasy	1 271 661,15	1 217 118,41	2,67%	2,03%
B.II.	Należności krótkoterminowe	7 109 791,86	6 764 068,94	14,95%	11,29%
B.III.	Inwestycje krótkoterminowe	736 050,91	173 356,64	1,55%	0,29%
B.IV.	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	87 616,44	88 003,32	0,19%	0,15%
	RAZEM AKTYWA	47 554 678,63	59 922 329,65	100,00%	100,00%

Na przestrzeni lat 2021-2022 wzrosła wartość sumy bilansowej Szpitala z 47,6 mln zł do 59,9 mln zł. Strukturę majątkową w większości tworzą aktywa trwałe, których udział w latach 2021-2022 wynosił odpowiednio 80,64% i 86,24%. Udział aktywów obrotowych wynosił w 2021r. 19,36%, natomiast w 2022r. 13,76%. W analizowanych latach na aktywa obrotowe Szpitala składały się głównie należności krótkoterminowe. Niewielkim udziałem w strukturze aktywów odznaczały się inwestycje krótkoterminowe i zapasy. Marginalną część z kolei stanowiły krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

W latach 2021-2022 można zauważyć wzrost poziomu aktywów i kształtujących je rzeczowych aktywów trwałych, co oznacza realizację przez Szpital działalności inwestycyjnej w stosunku do środków trwałych. Stabilny trend wzrostowy tej części majątku świadczy o ponoszeniu przez jednostkę niezbędnych nakładów odtworzeniowych.

Wybrane pozycje aktywów - zmiany KOD	AKTYWA	Zmiana 2022-2021 suma	Zmiana 2022/2021 %
A.	Aktywa trwałe	13 330 224,07	34,8%
A.I.	Wartości niematerialne i prawne	-523 154,66	-69,2%
A.II.	Rzeczowe aktywa trwałe	13 871 915,53	37,0%
A.III.	Należności długoterminowe	0,00	
A.IV.	Inwestycje długoterminowe	0,00	
A.V.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	-18 536,80	-25,0%
B.	Aktywa obrotowe	-962 573,05	-10,5%
B.I.	Zapasy	-54 542,74	-4,3%
B.II.	Należności krótkoterminowe	-345 722,92	-4,9%
B.III.	Inwestycje krótkoterminowe	-562 694,27	-76,4%
B.IV.	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	386,88	0,4%
	RAZEM AKTYWA	12 367 651,02	26,0%

Na koniec 2022 r. fundusze własne osiągnęły wartość ujemną w wysokości -36 383,6 tys. zł. Minusowa wartość funduszu własnego jest większa, w porównaniu do roku poprzedniego o 20 633,2 tys. zł., czyli o wartość straty netto za 2022r. Strata netto w 2022r. wyniosła 20 633,2 tys. zł., jest wyższa o 15 502,5 tys. zł. tj. o 302,2% w porównaniu z rokiem poprzednim. W wyniku wystąpienia straty netto i jednoczesnego wzrostu sumy bilansowej, nastąpił przyrost zobowiązań i rezerw w wysokości 33 000,8 tys. zł. Na wzrost ten złożył się przyrost wartości rezerw na świadczenia pracownicze o 3 796,6 tys. zł., ze względu na naliczenie rezerwy za 2022r. oraz naliczenie rezerwy na roszczenia na sprawę sądową w kwocie 674,6 tys. zł. Zobowiązania długoterminowe zwiększyły swoją wartość o 12 029,7 tys. zł., w wyniku zaciągnięcia pożyczki w Siemens Finance w kwocie 14 000,0 tys. zł. z równoczesną spłatą rat kredytów długoterminowych w PKO BP w kwocie 1 764,3 tys. zł., przekwalifikowaniem kredytu długoterminowego na krótkoterminowy w kwocie 187,5 tys. zł. i zmniejszeniem zobowiązań długoterminowych z tytułu użytkowania gruntów na cele nierolnicze (łądowisko) o kwotę 18,5 tys. zł. Zobowiązania krótkoterminowe mają niższą wartość o 364,9 tys. zł. Zmniejszyły się zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek o 430,7 tys. zł., co wynika z mniejszego wykorzystania kredytu w rachunku bieżącym o kwotę 618,2 tys. zł. oraz zwiększenia z tytułu przekwalifikowania kredytu z długoterminowego na krótkoterminowy w kwocie 187,5 tys. zł. Zmniejszyły się zobowiązania z tytułu dostaw dóbr i usług o 2 386,9 tys. zł., dzięki uregulowaniu części wymagalnych zobowiązań ze środków z zaciągniętej w grudniu 2022 r. pożyczki w Siemens Finance. Wzrosły zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych, wynagrodzeń i innych. Wzrost wynagrodzeń spowodował zwiększenie zobowiązań z tytułu składek ZUS i podatku PIT. Ponadto wzrost wynika z odroczenia przez ZUS płatności składek z 15 lipca 2022 r. do 16.01.2023 r. w kwocie 1 623,7 tys. zł. Wzrosła także wartość rozliczeń międzyokresowych o 16 865,0 tys. zł., nie jest to jednak zjawisko negatywne. Świadczy to o tym, że Szpital otrzymał dotacje na nabycie środków trwałych oraz środki trwałe w postaci rzeczowej.

Udział funduszu własnego w sumie pasywów jest ujemny i wynosi -60,7 %, w roku poprzednim udział ten stanowił -33,1%. Natomiast udział zobowiązań i rezerw w finansowaniu majątku zwiększył się ze 133,1% do 160,7%. Struktura pasywów świadczy o tym, że w 2022r. jednostka finansowała swoją działalność całkowicie źródłami obcymi.

Wybrane pozycje pasywów i ich struktura wg stanu na dzień 31 grudnia danego roku. KOD	PASYWA	2021	2022	Struktura 2021	Struktura 2022
A.	Kapitał (fundusz) własny	-15 750 383,85	-36 383 583,23	-3,12%	-60,72%
A.I.	Kapitał (fundusz) podstawowy	16 017 659,40	16 017 659,40	33,68%	26,73%
A.II.	Kapitał (fundusz) zapasowy	0,00	0,00	0,00%	0,00%
A.III.	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	0,00	0,00	0,00%	0,00%
A.IV.	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	0,00	0,00	0,00%	0,00%
A.V.	Zysk (strata) z lat ubiegłych	-26 637 322,50	-31 768 043,25	-56,01%	-53,02%
A.VI.	Zysk (strata) netto	-5 130 720,75	-20 633 201,38	-10,79%	-34,43%
A.VII.	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	0,00	0,00	0,00%	0,00%
B.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	63 305 062,48	96 305 914,83	133,12%	160,72%
B.I.	Rezerwy na zobowiązania	7 759 409,00	12 230 563,46	16,32%	20,41%
B.II.	Zobowiązania długoterminowe	8 082 480,51	20 112 157,99	17,00%	33,56%
B.III.	Zobowiązania krótkoterminowe	23 260 434,75	22 895 476,43	48,91%	38,21%
B.IV.	Rozliczenia międzyokresowe	24 202 738,22	41 067 717,00	50,89%	68,54%
	RAZEM PASYWA	47 554 678,63	59 922 329,65	100,00%	100,00%

Wskaźniki struktury pasywów Szpitala w latach 2021-2022 pokazują, że podmiot finansował całość aktywów kapitałami obcymi. Przyczyną ujemnego kapitału własnego są narastające straty. Największy udział w strukturze zadłużeń tworzą zobowiązania krótkoterminowe i zobowiązania długoterminowe. Na koniec 2022 roku poziom zobowiązań krótkoterminowych stanowił 38,2 % całości pasywów, a udział zobowiązań długoterminowych wyniósł w tym samym okresie 33,6 %.

W przypadku zobowiązań krótkoterminowych strukturę tworzą głównie zobowiązania z tytułu dostaw i usług, a następnie zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz z innych tytułów publicznoprawnych, wynagrodzeń, kredytów i pożyczek.

Istotną część pasywów stanowiły rozliczenia międzyokresowe, których udział w latach 2021-2022 wzrósł z 50,89 % do 68,54 %. Dominującą część w tych rozliczeniach stanowiły rozliczenia międzyokresowe przychodów o charakterze długoterminowym. Przychody przyszłych okresów dotyczą głównie nierozliczonych dotacji otrzymanych na sfinansowanie środków trwałych, które są rozliczane proporcjonalnie do umorzenia środków trwałych objętych tymi dotacjami.

Wartość pasywów Szpitala w latach 2021-2022 zwiększyła się z 47,5 mln zł do 59,9 mln zł. Wzrost ten nastąpił przy zwiększającej się ujemnej wartości kapitału własnego. Wskazuje to na zwiększenie zakresu wykorzystania przez Szpital kapitałów obcych.

Wybrane pozycje pasywów -zmiany KOD	PASYWA	Zmiana 2022-2021 suma	Zmiana 2022/2021 %
A.	Kapitał (fundusz) własny	20 633 201,38	431,0%
A.I.	Kapitał (fundusz) podstawowy	0,00	
A.V.	Zysk (strata) z lat ubiegłych	-5 130 720,75	-19,3%
A.VI.	Zysk (strata) netto	-15 502 480,63	-302,2%
B.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	33 000 852,40	52,1%
B.I.	Rezerwy na zobowiązania	4 471 154,46	57,6%
B.II.	Zobowiązania długoterminowe	12 029 677,48	148,8%
B.III.	Zobowiązania krótkoterminowe	-364 958,32	-1,6%
B.IV.	Rozliczenia międzyokresowe	16 864 978,78	69,7%
	RAZEM PASYWA	12 367 651,02	26,0%

Podsumowując należy stwierdzić, że w strukturze majątku w analizowanym okresie przeważały aktywa trwałe. W majątku trwałym przeważającym udziałem odznaczały się rzeczowe aktywa trwałe. Natomiast dominującą pozycją w majątku obrotowym były należności krótkoterminowe. Pozytywnie należy ocenić bardzo niski udział zapasów. Z uwagi na ujemny kapitał własny, w analizowanych latach całość majątku Szpitala była finansowana kapitałami obcymi. W 2022 r. najistotniejszą pozycją w pasywach były rozliczenia międzyokresowe, których udział wynosił 68,54 %. Natomiast udział zobowiązań długoterminowych kształtował się na poziomie 33,56 %.

Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi w 2022 r. wyniosły 97 319,6 tys. zł. i były wyższe niż w roku poprzednim o 1 917,8 tys. zł. tj. o 2,0%. Pozostałe przychody operacyjne wyniosły 3 875,1 tys. zł. i zmniejszyły się o 734,0 tys. zł. tj. o 15,9%, głównie z powodu spadku wartości otrzymanych darowizn środków rzeczowych i finansowych związanych z pandemią COVID-19. Pozostałe przychody operacyjne obejmują przede wszystkim wartość umorzenia środków trwałych w części finansowanej płatnościami unijnymi i dotacjami. Ponadto w pozostałych przychodach operacyjnych ujęte są otrzymane refundacje wynagrodzeń i składek ZUS niepełnosprawnych pracowników z PFRON.

Przychody finansowe to przede wszystkim odsetki umorzone przez kontrahentów oraz odsetki od środków na rachunkach bankowych. Przychody te wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 24,9 tys. zł. tj. o 307,7% i wyniosły 33,0 tys. zł.

Wybrane pozycje przychodów i ich struktura wg stanu na dzień 31 grudnia danego roku. KOD	Przychody	2021	2022	Struktura 2021	Struktura 2022
A.	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi	95 401 849,30	97 319 621,02	95,38%	96,14%
D.	Pozostałe przychody operacyjne	4 609 060,42	3 875 126,83	4,61%	3,83%
G.	Przychody finansowe	8 078,71	32 935,48	0,01%	0,03%
	Razem	100 018 988,43	101 227 683,33	100,00%	100,00%

Łącznie przychody w roku 2022 zwiększyły się o 1 208,7 tys. tj. o 1,2 % i osiągnęły w 2022 r. wartość 101 227,7 tys. zł.

Wybrane pozycje przychodów - zmiany KOD	Przychody	Zmiana 2022-2021 suma	Zmiana 2022/2021 %
A.	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi	1 917 771,72	2,0%
D.	Pozostałe przychody operacyjne	-733 933,59	-15,9%
G.	Przychody finansowe	24 856,77	307,7%
	Razem	1 208 694,90	1,2%

W roku 2022 nastąpiło zwiększenie kosztów ogółem (z pdop) do kwoty 121 860,9 tys. zł. , co stanowi wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 16 711,2 tys. zł., tj. o 15,9 %. Większość kosztów ogółem to koszty działalności operacyjnej, które stanowią w 2022 r. 98,2 % w strukturze kosztów ogółem i wynoszą 119 666,7 tys. zł.

Wybrane pozycje kosztów i ich struktura wg stanu na dzień 31 grudnia danego roku. KOD	Koszty	2021	2022	Struktura 2021	Struktura 2022
B.	Koszty działalności operacyjnej	104 657 581,44	119 666 732,49	99,54%	98,20%
E.	Pozostałe koszty operacyjne	151 055,19	889 458,88	0,15%	0,73%
H.	Koszty finansowe	337 418,55	1 295 272,34	0,31%	1,07%
J.	Podatek dochodowy	3 654,00	9 421,00	0,00%	0,00%
K.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	0,00	0,00%	0,00%
	Razem	105 149 709,18	121 860 884,71	100,00%	100,00%

Wybrane pozycje kosztów - zmiany KOD	Koszty	Zmiana 2022-2021 suma	Zmiana 2022/2021 %
B.	Koszty działalności operacyjnej	15 009 151,05	14,3%
E.	Pozostałe koszty operacyjne	738 403,69	488,8%
H.	Koszty finansowe	957 853,79	283,9%
J.	Podatek dochodowy	5 767,00	157,8%
K.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	0,00 %
	Razem	16 711 175,53	15,9%

Wzrosły głównie koszty działalności operacyjnej o 15 009,1 tys. zł. tj. o 14,3%. Największy wzrost kosztów o 26,8 % tj. o 5 291,9 tys. zł. dotyczył usług obcych, których istotnym elementem są wynagrodzenia kontraktowe. Koszty wynagrodzeń wzrosły o 8 132,3 tys. zł. tj. o 15% , natomiast koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń wzrosły o 1 400,9 tys. zł. tj. o 13,1%. Należy podkreślić, że w roku 2022 w stosunku do 2021r. udział kosztów osobowych (wynagrodzeń z pochodnymi i kontraktów) w kosztach działalności operacyjnej zwiększył się z 75,6% do poziomu 78,2 % , z równoczesnym zmniejszeniem kosztów pozaosobowych (amortyzacji, zużycia materiałów i energii, nieosobowych usług obcych, podatków i opłat, pozostałych kosztów rodzajowych) z 24,4% do 21,8 % w 2022r. W teorii ekonomii, przyjmuje się, że bezpiecznym poziomem kosztów osobowych w podmiotach prowadzących działalność usługową jest udział 50-55 % w kosztach ogółem.

Koszty działalności operacyjnej w latach 2021-2022

Koszty rodzajowe KOD	Koszty	2021	2022	Struktura 2021	Struktura 2022
B.	Koszty działalności operacyjnej	104 657 581,44	119 666 732,49	100,0 %	100,0 %
B.I.	Amortyzacja	4 141 993,75	4 407 689,25	3,9%	3,7 %
B.II.	Zużycie materiałów i energii	15 465 989,68	15 372 193,73	14,8 %	12,8 %
B.II.1	W tym: Materiałów	13 150 242,65	12 832 912,01	12,6 %	10,7 %
B.II.2.	Energii	2 315 747,03	2 539 281,72	2,2 %	2,1 %
B.III.	Usługi obce	19 762 556,87	25 054 489,99	18,9 %	21,0 %
B.III.1.	W tym: remontowe	686 616,83	335 361,44	0,7 %	0,3 %
B.III.2.	transportowe	286 329,00	456 454,61	0,3 %	0,4 %
B.III.3.	podwykonawstwo medyczne - kontrakty lekarskie i pielęgniarские itp.	14 389 055,00	19 282 144,16	13,7 %	16,1%
B.III.4.	pozostałe usługi	4 400 556,04	4 980 529,78	4,2 %	4,2 %
B.IV.	Podatki i opłaty	166 327,15	190 323,97	0,2 %	0,2 %
B.V.	Wynagrodzenia	54 101 937,68	62 234 258,79	51,7%	52,0 %
B.VI.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, w tym:	10 731 467,85	12 132 420,84	10,2%	10,1 %
B.VII.	Pozostałe koszty rodzajowe	287 308,46	275 355,92	0,3 %	0,2 %
B.VIII.	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	0,00	0,00	0,00%	0,00%
	Koszty osobowe (B.III.3+B.V+B.VI)	79 222 460,53	93 648 823,79	75,6%	78,2%

Koszty rodzajowe - zmiany KOD	Koszty	Zmiana 2022-2021 suma	Zmiana 2022/2021 %
B.	Koszty działalności operacyjnej	15 009 151,05	14,3%
B.I.	Amortyzacja	265 695,50	6,4%
B.II.	Zużycie materiałów i energii	-93 793,95	-0,6%
B.II.1	Materiałów	-317 330,64	-2,4%
B.II.2.	Energii	223 534,69	9,7%
B.III.	Usługi obce	5 291 933,12	26,8%
B.III.1.	remontowe	-351 255,39	-51,2%
B.III.2.	transportowe	170 125,61	59,4%
B.III.3.	Podwykonawstwo medyczne -kontrakty lekarskie i pielęgniarские, itp.	4 893 089,16	34,0%
B.III.4.	pozostałe usługi	579 973,74	13,2%
B.IV.	Podatki i opłaty	23 996,82	14,4%
B.V.	Wynagrodzenia	8 132 321,11	15,0%
B.VI.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, w tym:	1 400 952,99	13,1%
B.VII.	Pozostałe koszty rodzajowe	-11 952,54	-4,2%
B.VIII.	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	0,00	0,00%
	Koszty osobowe (B.III.3+B.V+B.VI)	14 426 363,26	18,2%

Wzrosły również pozostałe koszty operacyjne o 738,4 tys. zł. tj. o 488,8%, głównie z powodu utworzenia rezerwy na roszczenia sądowe w kwocie 431,8 tys. zł. Pozostałe koszty operacyjne wyniosły 889,5 tys. zł.

Znaczący wzrost nastąpił również w kosztach finansowych o 957,9 tys. zł. tj. o 283,9 %. Wynika to ze zwiększenia kosztów obsługi zaciągniętych kredytów i pożyczki (wzrost stawki WIBOR 1M), zwiększenia odsetek naliczonych i zapłaconych kontrahentom z tytułu nieterminowego regulowania zobowiązań oraz z utworzenia rezerwy na odsetki od roszczeń sądowych 242,8 tys. zł. Koszty finansowe osiągnęły wartość 1 295,3 tys. zł.

W roku 2022 wystąpił ujemny wynik ze sprzedaży. Strata ze sprzedaży była wyższa niż w roku poprzednim o 13 091,4 tys. zł. tj. o 141,4% i wyniosła 22 347,1 tys. zł. Po uwzględnieniu dodatniego wyniku z pozostałej działalności operacyjnej w kwocie 2 985,6 tys. zł. i ujemnego wyniku z działalności finansowej w kwocie 1 262,3 tys. zł. -strata brutto wyniosła 20 623,8 tys. zł. Po powiększeniu straty brutto o podatek dochodowy w kwocie 9,4 tys. zł. strata netto ukształtowała się w wysokości 20 633,2 tys. zł. , co stanowi pogorszenie wyniku, w stosunku do roku poprzedniego o 15 502,5 tys. zł. tj. o 302,2%.

Wyniki poszczególnych działalności Szpital KOD	Wyniki	2021	2022	Struktura 2021	Struktura 2022
C.	Wynik na sprzedaży	-9 255 732,14	-22 347 111,47	180,40%	108,31%
F.	Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	4 458 005,23	2 985 667,95	-86,89%	-14,47%
I.	Wynik na działalności finansowej	-329 339,84	-1 262 336,86	6,42%	6,12%
J.	Podatek dochodowy	-3 654,00	-9 421,0	0,07%	0,04%
L.	Wynik netto	-5 130 720,75	-20 633 201,38	100,00%	100,00%

Wyniki poszczególnych rodzajów działalności Szpitala - zmiany KOD	Wyniki	Zmiana 2022-2021 suma	Zmiana 2022/2021 %
C.	Wynik na sprzedaży	-13 091 379,33	-141,44%
F.	Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	-1 472 337,28	-33,03%
I.	Wynik na działalności finansowej	-932 997,02	-283,29%
J.	Podatek dochodowy	-5 767,00	-157,83%
L.	Wynik netto	-15 502 480,63	-302,15%

Przyczyną powyższych ujemnych wyników finansowych był nieproporcjonalny przyrost kosztów w stosunku do przyrostu przychodów. Przychody w 2022 r. wzrosły o 1,2 mln. zł tj. o 1,2% natomiast koszty wzrosły o 16,7 mln. zł tj. o 15,9% w stosunku do roku 2021.

2. Analiza wskaźnikowa

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej została opracowana w oparciu o teorię i zasady analizy wskaźnikowej, dostosowanej do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia.

Raport sporządzono zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz.U.2017.832 z dnia 25.04.2017r.)

Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2022 rok przeprowadzono w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w w/w rozporządzeniu.

Analiza wskaźników i punktowa sytuacja finansowej za 2022 r.

Wskaźnik	Przedziały wartości	Ocena punktowa	Wartość wskaźnika	Ocena
----------	---------------------	----------------	-------------------	-------

I. Wskaźniki zyskowności

1. Wskaźnik zyskowności netto = Wynik netto x 100% / Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne + przychody finansowe	poniżej 0,0% od 0,0% do 2,0% powyżej 2,0% do 4,0% powyżej 4,0%	0 3 4 5	-19,64%	0
2. Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej = Wynik z działalności operacyjnej x 100% / Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne	poniżej 0,0% od 0,0% do 3,0% powyżej 3,0% do 5,0% powyżej 5,0%	0 3 4 5	-18,44%	0
3. Wskaźnik zyskowności aktywów = Wynik netto x 100% / Średni stan aktywów	poniżej 0,0% od 0,0% do 2,0% powyżej 2,0% do 4,0% powyżej 4,0%	0 3 4 5	-38,40%	0
RAZEM WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI	Maksymalna ocena pkt.	15	Uzyskana pkt.	0

II. Wskaźniki płynności

1. Wskaźnik płynności bieżącej = Aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) / Zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	poniżej 0,60 od 0,60 do 1,00 powyżej 1,00 do 1,50 powyżej 1,50 do 3,00 powyżej 3,00 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0	0 4 8 12 10	0,30	0
2. Wskaźnik szybkiej płynności = Aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) - zapasy / Zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	poniżej 0,50 od 0,50 do 1,00 powyżej 1,00 do 2,50 powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0	0 8 13 10	0,26	0
RAZEM WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI	Maksymalna ocena pkt.	23	Uzyskana pkt.	0

III. Wskaźniki efektywności

1. Wskaźnik rotacji należności (w dniach) = Średni stan należności z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365) / Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	poniżej 45 dni od 45 dni do 60 dni od 61 dni do 90 dni powyżej 90 dni	3 2 1 0	23	3
2. Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) = Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365) / Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	do 60 dni od 61 dni do 90 dni powyżej 90 dni	7 4 0	38	7
RAZEM WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI	Maksymalna ocena pkt.	10	Uzyskana pkt.	10

IV. Wskaźniki zadłużenia

1. Wskaźnik zadłużenia aktywów = (Zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania) x 100% / Aktywa razem	poniżej 40,0% od 40,0% do 60,0% powyżej 60,0% do 80,0% powyżej 80,0%	10 8 3 0	92,00%	0
2. Wskaźnik wypłacalności = Zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania / Fundusz własny	od 0,00 do 0,50 od 0,51 do 1,00 od 1,01 do 2,00 od 2,01 do 4,00 powyżej 4,00 lub poniżej 0,00	10 8 6 4 0	-1,52	0
RAZEM WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA	Maksymalna ocena pkt.	20	Uzyskana pkt.	0

SUMA UZYSKANYCH PUNKTÓW

10

W wyniku analizy wskaźnikowej sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2022r. przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 10 punktów, co stanowi 14,3% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania.

Wskaźniki zyskowności

Wskaźniki zyskowności określają zdolność podmiotu do generowania zysków, a zatem ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty.

- wskaźnik zyskowności netto wyniósł -19,64 %, pokazuje on jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk lub strata. W ten sposób jest określona efektywność gospodarki finansowej w odniesieniu do relacji przychody ogółem - koszty ogółem podmiotu.
- wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej wyniósł -18,44 %, określa on ekonomiczną efektywność działania podmiotu, z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej.
- wskaźnik zyskowności aktywów wyniósł -38,40 %, informuje on o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych w podmiocie aktywów, czyli wyznacza on ogólną zdolność aktywów podmiotu do generowania zysku.

W tej grupie wskaźników SPZOZ uzyskał 0 pkt.

Wskaźniki płynności

Wskaźniki płynności określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań. W przypadku gdy wskaźniki są zbyt wysokie, może to świadczyć o nieefektywnym gospodarowaniu posiadanymi środkami obrotowymi, takimi jak zapasy, należności lub środki finansowe.

- Wskaźnik bieżącej płynności wyniósł 0,30, określa on zdolność podmiotu do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych.
- wskaźnik szybkiej płynności wyniósł 0,26 określa on zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi.

W tej grupie wskaźników SPZOZ uzyskał 0 pkt.

Wskaźniki efektywności

- wskaźnik rotacji należności (w dniach) wyniósł 23 dni. Wskaźnik ten określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Im wyższy poziom wskaźnika, tym podmiot ma większe trudności ze ściąganiem swoich należności, co może obniżyć zdolność do terminowego regulowania zobowiązań.
- wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) wyniósł 38 dni, wskazuje on okres, jaki jest potrzebny podmiotowi do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach podmiotu w regulowaniu swoich bieżących zobowiązań.

W tej grupie wskaźników SPZOZ uzyskał 10 pkt., co stanowi 100,0 % maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania. Oznacza to, że długość oczekiwania na uzyskanie należności przez Zakład wynosi 23 dni, natomiast zobowiązania spłacane są w 38 dni.

Wskaźniki zadłużenia

- wskaźnik zadłużenia aktywów wyniósł 92,00 %, informuje on o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność finansową podmiotu.
- wskaźnik wypłacalności wyniósł -1,52, określa on wielkość funduszy obcych przypadającą na jednostkę funduszu własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań.

W tej grupie wskaźników SPZOZ uzyskał 0 pkt.

III. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na lata 2023-2025

1. Wskaźniki makroekonomiczne mające wpływ na sytuację Zakładu

Wskaźniki makroekonomiczne wynikają z uchwalonego przez Radę Ministrów Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2023-2026.

Z Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2023-2026 wynika, że jednym z istotnych wymiarów kapitału ludzkiego jest stan zdrowia i dostęp do usług z zakresu opieki zdrowotnej. Dobry stan zdrowia obywateli i całego społeczeństwa jest istotną determinantą wzrostu gospodarczego, a interwencje w dziedzinie zdrowia są kluczowe w ograniczeniu ryzyka ubóstwa z powodu dezaktywacji zawodowej wynikającej z przyczyn zdrowotnych.

Działalności Państwa ujętej w obszarze funkcji 20. Zdrowie został przypisany cel: zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez zapewnienie trwałego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem świadczeń ratujących życie.

Ponadto finansowane będą wieloletnie programy związane z rozwojem medycyny transplantacyjnej czy zwalczaniem chorób nowotworowych oraz chorób układu krążenia oraz inne programy polityki zdrowotnej. Natomiast ocena celowości inwestycji dokonywana przez Ministra Zdrowia pozwoli na rozwój infrastruktury w ochronie zdrowia zgodny z mapami potrzeb zdrowotnych oraz priorytetami dla regionalnej polityki zdrowotnej. Realizowane będą również działania w zakresie kształtowania zdrowego stylu życia poprzez profilaktykę oraz promocję zdrowia, a także edukację zdrowotną.

Zgodnie z prognozą sytuacja ekonomiczna ma ulec poprawie:

- w 2023 roku stopa inflacji średniorocznie wyniesie 12,0 %, a w kolejnych latach będzie się obniżać do poziomu jednocyfrowego. Średnioroczna inflacja wyniesie w 2024 roku 6,5%, w 2025 roku 3,9 %, a w 2026 roku osiągnie poziom 3,1%.
- w 2023r. tempo wzrostu gospodarczego w Polsce znacząco wyhamuje, realny PKB wzrośnie o 0,9%, natomiast w kolejnych latach nastąpi ożywienie gospodarki, w 2024 tempo wzrostu realnego PKB wyniesie 2,8%, w 2025-3,2%, w 2026-3,0%
- wskaźnik nakładów na zdrowie w relacji do PKB w 2023 roku wyniesie 6%, a w dalszych latach nie może być niższy niż odpowiednio : 6,2% w 2024 roku, 6,5% w 2025 roku i 6,8% w 2026 roku,
- stopa bezrobocia według BAEL nieznacznie wzrośnie z 2,9 %. w 2022 r. do 3,2% w 2023 r. W kolejnych latach stopa bezrobocia nieznacznie spadnie, a następnie ustabilizuje się na poziomie 3,0%
- nakłady brutto na środki trwałe w 2023r. wyniosą 1,1%, w kolejnych latach nastąpi wzrost inwestycji w związku z rozpoczęciem realizacji projektów z KPO
- w 2023 roku założony został wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej o 11,9%, a więc o 0,1 pkt.% poniżej prognozowanego poziomu inflacji (12,0%). W kolejnych latach wzrost wynagrodzenia będzie przewyższał poziom inflacji. W ujęciu nominalnym przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej wzrośnie w 2024 roku o 9,6%, w 2025 roku o 6,6 %, a w 2026 roku o 5,9%.
- dynamika spożycia prywatnego w 2023r. wzrośnie nieznacznie (o 0,7%) w kolejnych latach dzięki spadkowi inflacji i wzrostowi wynagrodzeń, będzie stopniowo rosnąć, w 2024r. osiągnie 2,5% a w latach 2025-2026 wyniesie 2,7%.

2. Założenia prognozy finansowej i analiza wskaźnikowa na lata 2023-2025

Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na okres 2023-2025 rok została opracowana zgodnie z art. 52 ustawy o działalności leczniczej. Spzoz pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania. W prognozach sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe założono osiągnięcie ujemnego wyniku finansowego ze stopniowym zmniejszeniem straty w latach 2023-2025, której prognozowana wysokość w 2025 roku będzie niższa od poziomu amortyzacji.

Prognoza przyszłych wyników finansowych została sporządzona w sposób szacunkowy na bazie rzeczywistych wyników z lat ubiegłych, z uwzględnieniem planu finansowego na rok 2023. Wartości oszacowano na bazie możliwego do uzyskania kontraktu z NFZ, skorygowanego do wartości urealnionych, możliwych do uzyskania przychodów.

Prognoza kosztów na przyszłe lata zakłada:

- koszty na 2023r. zostały oparte na planie finansowym na ten rok;
- koszty zużycia materiałów i energii oraz usług obcych w kolejnych latach będą wzrastały zgodnie ze wskaźnikiem wzrostu cen;
- koszty osobowe będą wzrastały zgodnie ze wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń w podmiotach leczniczych;
- w 2023r. nastąpi otwarcie nowego pawilonu, w którym mieścić się będzie oddział ginekologiczno-położniczo-neonatologiczny, dzięki czemu nastąpi kumulacja działalności Zakładu w jednym miejscu, co wyeliminuje dublowanie części kosztów;
- koszty finansowe oszacowane na poziomie wynikającym z zawartych umów kredytowo-pożyczkowych, z rezerwą na bieżące odsetki dla kontrahentów z tytułu przekroczenia terminów płatności za zakupione towary i usługi;
- rezerwy na świadczenia emerytalne i rentowe w najbliższych latach znacznie wzrosną w związku ze starzejącą się kadrą pracowniczą.

Prognoza przychodów na lata 2023-2025 zakłada:

- przychody na 2023r. zostały oparte na planie finansowym;
- przychody SPZOZ w Kraśniku utrzymają dotychczasową (sprzed pandemii) dynamikę wzrostu na poziomie oscylującym w granicach 11- 12%. Ponadto w 2024r. prognozowany jest dodatkowy wzrost wartości ryczałtu w związku z wysokim wykonywaniem w 2023 r. usług z tego zakresu przekraczającym aktualnie 120%;
- wartość należności będzie się kształtowała na poziomie z roku bazowego;

Do prognozy przychodów na lata 2023-2025 przyjęto, iż zakres realizowanych świadczeń ze środków publicznych będzie obejmował wszystkie zakresy dotychczasowej działalności Szpitala.

Wykaz obowiązujących umów:

Nazwa płatnika	Rodzaj świadczeń	Końcowy termin obowiązywania
LOWNFZ	PROFILAKTYCZNE PROGRAMY ZDROWOTNE	30.11.2023
LOWNFZ	AMBULATORYJNA OPIEKA SPECJALISTYCZNA	30.06.2024
LOWNFZ	OPIEKA PSYCHIATRYCZNA I LECZENIE UZALEŻNIEŃ	31.08.2023
LOWNFZ	REHABILITACJA LECZNICZA	30.06.2023
LOWNFZ	OPIEKA PALIATYWNA I HOSPICYJNA	31.12.2023
LOWNFZ	ŚWIADCZENIA PIELĘGNACYJNE I OPIEKUŃCZE	31.12.2023
LOWNFZ	LECZENIE SZPITALNE PSZ	31.12.2023
LOWNFZ	PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA	31.12.2023
LOWNFZ	HOSPICJUM DOMOWE	31.12.2023
LOWNFZ	LECZENIE SZPITALNE- CHEMIOTERAPIA	31.12.2023

Analiza wskaźnikowa i punktowa prognozowanej sytuacji finansowej na lata 2023-2025

Grupa	Wskaźnik	2023		2024		2025	
		Wskaźnik	Ocena punktowa	Wskaźnik	Ocena punktowa	Wskaźnik	Ocena punktowa
I. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI	1. Wskaźnik zyskowności netto	-15,22%	0	-7,10%	0	-2,43%	0
	2. Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej	-13,14%	0	-5,40%	0	-0,94%	0
	3. Wskaźnik zyskowności aktywów	-26,26%	0	-13,10%	0	-5,20%	0
	Razem		0		0		0
II. WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI	1. Wskaźnik płynności bieżącej	0,20	0	0,18	0	0,18	0
	2. Wskaźnik szybkiej płynności	0,18	0	0,15	0	0,15	0
	Razem		0		0		0
III. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI	1. Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	20	3	18	3	17	3
	2. Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	47	7	60	7	58	7
	Razem		10		10		10
IV. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA	1. Wskaźnik zadłużenia aktywów	93,00%	0	110,00%	0	122,00%	0
	2. Wskaźnik wypłacalności	-1,26	0	-1,20	0	-1,19	0
	Razem		0		0		0
Łączna wartość punktów			10		10		10

Mimo, iż suma uzyskanych punktów w latach 2023-2025 pozostaje na niezmiennym poziomie wskaźniki pokazują, iż sytuacja finansowa ulega nieznacznej poprawie w stosunku do lat 2021-2022.

3. Informacja o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową

- Nie jest znany wpływ zmian w ogólnej polityce zdrowotnej na poziom finansowania świadczeń udzielanych przez SPZOZ. Nie ma pewności jak będzie wyglądał rynek usług świadczeń medycznych w Polsce w kolejnych latach. Zmiany mogą narzucić dodatkowe obciążenia podmiotom leczniczym bez zapewnienia dodatkowego finansowania.
- Nie jest znany w obecnej chwili możliwy do uzyskania w kolejnych latach poziom kontraktu z NFZ, który zawierany jest na bazie bieżących umów z uwzględnieniem poziomu wykonania, nie zapewniając realnego przyrostu wartości kontraktu.
- Nie jest znany poziom wzrostu wynagrodzeń w ochronie zdrowia w kolejnych latach, wynikający z ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych.;
- Prognozowany poziom inflacji może być niedoszacowany, co będzie miało wpływ na wzrost kosztów działalności, zakupu materiałów i energii oraz usług obcych.
- Niewystarczająca liczba wykształconego personelu, w szczególności lekarzy, zwłaszcza w kontekście starzejącej się kadry medycznej przechodzącej na świadczenia emerytalne.
- Trwający na terytorium Ukrainy konflikt zbrojny i związana z tym niepewność w obszarze bezpieczeństwa międzynarodowego jak i finansowaniu świadczeń udzielanych chorym uchodźcom.
- Wdrożenie nowych regulacji dotyczących np. Krajowego Systemu e-Faktur może wiązać się ze wzrostem kosztów w zakresie rozwiązań informatycznych.

IV. Podsumowanie

Podstawową działalnością Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kraśniku jest działalność lecznicza polegająca na udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zasadniczym celem działania zakładu jest zaspakajanie w sposób ciągły potrzeb obywateli w zakresie ochrony zdrowia w ramach gwarantowanych przez państwo świadczeń zdrowotnych. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej nie są jednostkami nastawionymi na osiągnięcie zysku, ich celem jest bilansowanie się prowadzonej działalności tj. równoważenie kosztów uzyskiwanymi przychodami. Rok 2022 był rokiem szczególnego wyzwania dla Zakładu w zakresie realizacji świadczeń statutowych. Negatywny wpływ na gospodarkę i zarządzanie podmiotem miała pandemia. Na sytuację ekonomiczno-finansową Zakładu ogromny wpływ miał także duży wzrost wynagrodzeń personelu medycznego, jak również wzrost cen towarów i usług.

Przedstawiona prognoza dotycząca przyszłej sytuacji ekonomiczno-finansowej Szpitala obarczona jest ryzykiem przeszacowania lub niedoszacowania planowanych wielkości. Wobec tego w przypadku zmian zakresu czy kosztów realizowanych świadczeń lub zasad ich finansowania, konieczne będzie dalsze aktualizowanie planów finansowych jednostki.